

Organ	Kollektivtrafiknämnden
Plats	Kollektivtrafikmyndigheten, Ängsgårdsgatan 12, Västerås/Teams
Tidpunkt	Torsdagen den 7 april 2022
Ledamöter	Tommy Levinsson (S), Ordförande Mikael Peterson (S), ersätter Karolina Myllergård, deltar på distans Bengt-Åke Nilsson (L) Magnus Ekblad (C), 1:e vice ordförande Jenny Landernäs (M), 2:e vice ordförande Gunnar Björnstad (M) Sven Fallgren (SD)
Ersättare	Marino Wallsten (S) Ingemar Johansson (L), deltar på distans Samuel Stengård (KD), deltar på distans Joakim Öryd (SD), deltar på distans Victoria Kihlström (M), deltar på distans
Övriga	Arne Andersson, förvaltningsdirektör Mohammad Sabet, verksamhetschef Christina Winnieson, ekonomichef Cecilia Skanser, mötessekreterare Oskar Jonsson, utvecklingsstrateg Krister Mandorff, enhetschef VL Kontaktcenter Anita Norrby Carlsson, enhetschef Planering och utveckling

§ 17 Fastställande av föredragningslista

Beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs, med tillägg av ett ärende om planeringsprinciper som redovisas under § 23 samt tre övriga frågor som redovisas under § 31.

§ 18 Föregående protokoll

Anmäls att kollektivtrafiknämndens protokoll från sammanträdet 2022-02-17 justerats i föreskriven ordning.

§ 19 Justering

Beslut

1. Jenny Landernäs utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 20 Nästa sammanträde

Beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum torsdagen den 19 maj kl 09.00.

§ 21 Delegationsbeslut och anmälningsärenden

- Protokoll över beslut enligt delegation, beslut om färdtjänstillstånd
- Protokoll över beslut enligt delegation, presidiebeslut om uppdrag till förvaltningsdirektören

Beslut

1. Delegationsbeslut och anmälningsärenden läggs till handlingarna.

§ 22 Muntlig information

Arne Andersson och Mohammad Sabet informerar.

- Intäkter

Intäkterna för mars 2022 uppgick till 95 % jämfört med mars 2019.

- Digital konferens

Den 30 mars genomförde förvaltningen en digital konferens för medarbetarna om förvaltningens uppdrag och styrning. En fortsättningskonferens kommer att genomföras fysiskt i maj.

- Ukraina

Det har uppkommit en del frågor med anledning av flyktingar från Ukrainas behov av att ta sig till och från olika platser i länet med kollektivtrafik. Det hanteras på olika sätt nationellt och i Västmanland har Västerås stads tekniska nämnd fattat beslut om avgiftsfria resor i Västerås. Kollektivtrafikförvaltningen har presenterat praktiska lösningar och bland annat placerat en biljettmaskin i Västerås stadshus för framtagande av färdbevis. Det saknas nationella direktiv i frågan och Kollektivtrafikförvaltningen har på uppdrag av kollektivtrafiknämndens presidium bland annat skrivit till Migrationsverket för att efterfråga nationella riktlinjer.

Nämnden problematiserar kring pass som färdbevis och diskuterar möjliga lösningar samt vikten av att ta fram lösningar som gör det rättvist och tryggt för såväl resenärer som chaufförer.

- Ny verksamhetschef för Marknad

Ny verksamhetschef för Marknad, Sara-Josefine Holby, är rekryterad och tillträder i juni.

- Tågfrågor

Mälardalstrafik, MTR: Det råder stora störningar, särskilt på UVEN.

Nämnden anser att det är mycket problematiskt och diskuterar resedirektiv och ersättningsrättigheter.

Utveckling produktportfölj Mälardalstrafik: Kort information om pågående diskussioner gällande utveckling av Mälardalstrafiks produktportfölj.

Tåg i Bergslagen: Ägarna har beslutat att inte investera i egen tågdepå. Upphandlingen har därför varit pausad en tid men kommer att startas upp igen.

Nämnden diskuterar möjliga konsekvenser av beslutet.

SJ: Förhandlingar pågår.

- Ny Flextrafik

Den nya Flextrafiken startades den 31 mars och så här långt har det fallit väl ut.

- Plattform för trafikinformation

Plattformen för trafikinformation har uppdaterats och fungerar väl, med bland annat realtidsinformation.

- Framtida bussdepån i Västerås

Västerås stad har skjutit upp beslutet.

Nämnden diskuterar vidare hantering.

- Elbussar

Första elbussen är på plats.

- Vätgasseminarium

Det planeras för ett vätgasseminarium den 8 juni 2022, tänkt upplägg redovisas kort.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 23 Översyn planeringsprinciper

KTM220017

Oskar Jonsson, utvecklingsstrateg, informerar om uppdateringar i förslaget gällande planeringsprinciper. Han berättar kort om uppdraget för planeringsprinciper och redovisar förslag på grundprinciper samt principer för finansiering. Vidare informerar han om regional stomtrafik och inomkommunal trafik. Han presenterar därefter en kort sammanfattning av synpunkter från länsdelssamråden. Avslutningsvis redogör han för grovt beräknad effekt med nu kända trafikförändringar. Förslaget föreslås skickas ut på remiss till länets kommuner inför vidare behandling i nämnden.

Nämnden diskuterar tidsplan.

Beslut

1. Förslag på planeringsprinciper skickas ut på remiss till länets kommuner med sista svarsdatum den 31 maj.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

§ 24 Summering av särskild kollektivtrafik 2021

Krister Mandorff inleder med att presentera resestatistik för 2019-2021 samt redogör kort för vad som har skett i verksamheten under 2021. Vidare presenterar han fokusområden för 2022 och avslutar med att informera om kvalitetsprojektet VL kontaktcenter – kvalitetsprogram.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 25 Återkoppling hållplatsåtgärder

Anita Norrby Carlsson inleder med att kort informera om bakgrund och syfte med inventeringen av hållplatsåtgärder. Vidare redogör hon för dagens planeringsprocess, förbättringsförslag, beräknade kostnader för hållplatsåtgärder och behov av åtgärder av hållplatser.

Nämnden diskuterar åtgärder och ansvar för cykelparkering i anslutning till hållplatser samt trygghetsskapande åtgärder.

I ärendet yrkar

Jenny Landernäs (M) yrkar på att lägga till en att-sats i beslutet, att i det fortsatta arbetet öka fokus på det trygghetsskapande arbetet och i övrigt notera informationen.

Beslutsgång

Ordförande finner att nämnden stödjer Jenny Landernäs yrkande.

Beslut

1. Kollektivtrafikförvaltningen uppmanas att öka fokus på det trygghetsskapande arbetet i det fortsatta arbetet med hållplatsåtgärder. I övrigt noteras informationen.

§ 26 Trafikrambudget 2023

Christina Winnieson informerar om förutsättningar för kostnader och intäkter för trafikrambudget 2023, prognos för kostnadsökningar under 2024 och 2025 samt rambudget per kommun 2023. Avslutningsvis redogör hon kort för linjeförändringar per kommun. Beslut fattas vid nämndens kommande sammanträde 2022-05-19.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 27 Uppdatering av villkor för reklamförsäljning

Sammanfattning

Efter beslut i kollektivtrafiknämnden uppdateras villkoren för reklamförsäljningen.

Beskrivning av ärendet

Åsiktsannonsering delas upp i reklam för åsiktsannonsering och reklam för hjälporganisationer.

Åsiktsannonsering som syftar till att främja en idé eller sak, kräver att avsändaren har ett 90-konto som tydligt ska anges.

Oavsett avsändare, tillåts ingen politisk reklam i våra kanaler under någon tid på året.

För att undvika debatt om vad som är politisk reklam eller ej, tillåts ingen reklam alls under en period av tolv veckor innan allmänna val till kommun, region, riksdag eller EU.

Undantaget är kollektivtrafikförvaltningens eller regionens egen reklam. Även reklam för hjälporganisationer med 90-konto tillåts under de tolv veckorna.

Uppföljning

Villkoren ska granskas minst en gång om året för att se om det skett några förändringar som påverkar villkoren. Alla ändringar redovisas och skickas till kollektivtrafiknämnden för beslut.

I ärendet yrkar

Jenny Landernäs och Gunnar Björnstad, (båda M), samt Sven Fallgren (SD) yrkar avslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut och ställer beredningens förslag till beslut mot Jenny Landernäs med fleras avslagsyrkanden och finner att nämnden beslutar enligt beredningens förslag till beslut.

Beslut

1. Redovisade förslag på uppdaterade villkor godkänns.

Reservation

Bilaga 1 Jenny Landernäs och Gunnar Björnstad, båda (M), reserverar sig till förmån för sina respektive yrkanden enligt bilaga.

Sven Fallgren (SD) reserverar sig till förmån för sitt yrkande.

Protokollsanteckning

Bilaga 2 Samuel Stengård (KD) lämnar protokollsanteckning enligt bilaga.

§ 28 Nämndinitiativ om mindre skadeutsatta busskurer

KTM200096

Jenny Landernäs, Gunnar Björnstad och Niclas Dimander, alla (M), lämnade vid nämndens sammanträde 2020-12-03 nämndinitiativ med följande förslag:

att uppdra till förvaltningen redovisa hur hållplatser kan utformas för att minska skadegörelse samtidigt som hänsyn tas till trygghet och ekonomiska effekter

Ett förslag till yttrande redovisas.

Beslut

1. Nämndinitiativet anses besvarat

§ 29 Nämndinitiativ om utredning av möjligheten att förbättra resandeanalyser och marknadsandelar

KTM210044

Jenny Landernäs och Gunnar Björnstad, båda (M), lämnade 2021-04-15 nämndinitiativ med förslag om att ge Kollektivtrafikförvaltningen i uppdrag att utreda alternativa källor för data som kan användas till analys av resandemönster och marknadsandelar i hela länet.

Ett förslag till yttrande redovisas.

Beslut

1. Nämndinitiativet bifalls.

§ 30 Långsiktig bränslestrategi för regionens kollektivtrafik

Region Västmanland beslutar om vilka bränsleslag man vill använda i busstrafiken inom kollektivtrafiken i länet. Svealandstrafiken AB, som ägs gemensamt av Region Västmanland och Region Örebro län, behöver långsiktiga förutsättningar för att kunna göra investeringar i nya bussfordon för huvudmännens räkning. För närvarande finns ingen långsiktig bränslestrategi vilket gör att förvaltningsdirektören föreslås få i uppdrag att arbeta fram en sådan för Region Västmanland under året. Under arbetet ska avstämningar ske med övriga verksamheter inom regionen. Strategin ska arbetas fram i samarbete med Biodrivöst samt Länsstyrelsen.

Jenny Landernäs (M) lyfter fram att ärende- och beslutstext behöver omarbetas och förtydligas. Efter diskussion enas nämnden om att återremittera ärendet för vidare behandling.

Beslut

1. Ärendet återremitteras för vidare behandling.

§ 31 Övriga frågor

- Bengt-Åke Nilsson lyfter fram behovet av att ta fram ett regionalt perspektiv för regionens kollektivtrafik gällande flyktingar från Ukraina.
- Samuel Stengård ställer en fråga gällande status för bussdepå 2030, som besvarades delvis tidigare under Muntlig information. Han lyfter även upp shuttlebussar med anledning av trafikflödet från Finnsletten till Västerås för diskussion.
- Ordförande Tommy Levinsson berättar att det har inkommit synpunkter på att hållplatsen vid Mälardalens Universitet fortfarande benämns Högskolan i utropen, vilket ska åtgärdas.

Vid protokollet

Cecilia Skanser, mötessekreterare

Justerat 2022-04-19

Tommy Levinsson
Ordförande

Jenny Landernäs
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på regionens anslagstavla
2022-04-19 intygas:

Cecilia Skanser

Reservation

220407

Fortsatt nej till inskränkningar av yttrandefriheten

I december fattade en djupt oenig nämnd beslut om att förbjuda politisk reklam på bussar i Västmanland. Moderaterna, tillsammans med Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna, yrkade avslag till det. På dagens nämnd fattas beslut kring att justera villkoren för reklamförsäljning utifrån det tidigare beslutet. Moderaterna tycker fortsatt att inriktningen är fel och vill således inte se villkoren justerade.

Anledningen till vårt ställningstagande är att vi anser att genom att förbjuda politiska partier att informera på regionens egna bussar inskränks västmanländska partier från att göra sin röst hörd. Västmanlänningar förvägras också en möjlighet till att delta i det politiska samtalet. Det är en dålig utveckling som vi Moderater inte vill se.

Demokratin får inte tas för given. Det finns krafter i samhället som vill ha en annan ordning. Politiska partier har en viktig roll i att föra ett demokratiskt samtal med invånare och med varandra. Varje gång vi kringsskar möjligheterna till det försvagas demokratin. Varje steg för sig behöver inte nödvändigtvis vara uppseendeväckande, men blicken behöver lyftas för att se helheten.

Det bärande argumentet man anför är att chaufförer och resenärer anses riskera att utsättas för hot eller materiell egendom utsättas för skadegörelse om vissa budskap eller avsändare tillåts visas upp. Vi som leverantör av kollektivtrafik och som arbetsgivare behöver självfallet sätta kundens och medarbetarens säkerhet högt men vi anser att detta är fel väg att gå. Det är alltid olagligt att hota någon eller förstöra annans egendom. Det oavsett om man anser sig blivit kränkt eller provocerad av ett budskap eller avsändare. Görs det måste polis och rättsväsende agera på sedvanligt sätt mot brottsliga handlingar. Beslutet att förbjuda politiska budskap är i första hand inte ett sätt att skydda medarbetare utan snarare att vika ner sig för just de krafter som vill försvaga den svenska demokratin.

Tryckfrihetsförordningen tillsammans med yttrandefrihetsgrundlagen sätter ramarna för vad som är tillåtet att föra fram utan att kränka andra mänskliga rättigheter. En rad av rättsfall och annan praxis, tillsammans med lagstiftning kring kommersiell annonsering och åsiktsannonsering ger god vägledning hur vi som erbjuder en plattform för ett demokratiskt samtal i form av budskap på bussar kan och bör agera i etiska frågor.

Regionfullmäktige firade demokratins 100 års-jubileum med pompa och ståt. Men bläcket på demokratideklarationen hann knappt torka innan man hedrade den genom att inskränka yttrandefriheten i Västmanland. Mot detta reserverar vi oss.

Jenny Landernäs (M)

Gunnar Björnstad (M)

Nej till inskränkningar av yttrandefriheten

I december fattade en djupt oenig nämnd beslut om att förbjuda politisk reklam på bussar i Västmanland. Moderaterna, tillsammans med Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna, motsatte sig beslutet. På dagens nämnd fattas beslut kring att justera villkoren för reklamförsäljning utifrån det tidigare beslutet. Kristdemokraterna tycker fortsatt att inriktningen är fel och vill således inte se villkoren justerade.

Anledningen till ställningstagande är att vi anser att genom att förbjuda politiska partier att informera på regionens egna bussar inskränks västmanländska partier från att göra sin röst hörd. Västmanlänningar förvägras också en möjlighet till att delta i det politiska samtalet. Det är en dålig utveckling anser vi Kristdemokrater.

Demokratin får inte tas för given. Det finns krafter i samhället som vill ha en annan ordning. Politiska partier har en viktig roll i att föra ett demokratiskt samtal med invånare och med varandra. Varje gång vi kringskär möjligheterna till det försvagas demokratin. Varje steg för sig behöver inte nödvändigtvis vara uppseendeväckande, men blicken behöver lyftas för att se helheten.

Det bärande argumentet man anför är att chaufförer och resenärer anses riskera att utsättas för hot eller materiell egendom utsättas för skadegörelse om vissa budskap eller avsändare tillåts visas upp. Vi som leverantör av kollektivtrafik och som arbetsgivare behöver självfallet sätta kundens och medarbetarens säkerhet högt men vi anser att detta är fel väg att gå. Det är alltid olagligt att hota någon eller förstöra annans egendom. Det oavsett om man anser sig blivit kränkt eller provocerad av ett budskap eller avsändare. Görs det måste polis och rättsväsende agera på sedvanligt sätt mot brottsliga handlingar. Beslutet att förbjuda politiska budskap är i första hand inte ett sätt att skydda medarbetare utan snarare att vika ner sig för just de krafter som vill försvaga den svenska demokratin.

Tryckfrihetsförordningen tillsammans med yttrandefrihetsgrundlagen sätter ramarna för vad som är tillåtet att föra fram utan att kränka andra mänskliga rättigheter. En rad av rättsfall och annan praxis, tillsammans med lagstiftning kring kommersiell annonsering och åsiktsannonsering ger god vägledning hur vi som erbjuder en plattform för ett demokratiskt samtal i form av budskap på bussar kan och bör agera i etiska frågor. Av den anledningen kommer jag med denna protokollsanteckning i frågan för att tydliggöra Kristdemokraternas ståndpunkt.

Samuel Stengård (KD)

Ersättare i kollektivtrafiknämnden